

PIRMA DALIS

VAIKIS

*Vaikino godos — vėjų godos,
Jaunystės svajos — plačios svajos be krantų.*

– Henry Wadsworth Longfellow

Kiekvienas gali sielvartą įveikt, tikrai ne tas, kas sielvartauja.

– William Shakespeare

1 SKYRIUS

Kai jam buvo devyneri ir motinai pirmąkart teko susigrumti su vėžiu, jis tapo vagimi. Tada jam neatrodė, kad galima pasirinkti kitaip, neatrodė, kad vogti — tai patirti nuotykį, pajusti virpulį, nors vėliau taip ir būtų apibūdinęs savo karjerą. Vogti mažajam Hariui Butui reiškė galimybę išgyventi.

Jiems reikėjo valgyti ir mokėti už įkeistą būstą, atsiskaityti gydytojams, pirkti vaistus, o mama per sunkiai sirgo, kad galėtų dirbti. Ji labai stengėsi, ji visada stengdavosi iš paskutiniųjų; dirbo negailėdama savęs, nors kuokštais slinko plaukai, tirpo ir taip liauno kūno svoris.

Vėžys kainavo taip brangiai, kad kartu su sese — patrakusia teta Magse — įkurta įmonėlė nespėjo vyti augančių sumų; į mamos kūną įsibrovęs auglys reikalavo gyvos galybės dolerių. Jo mama ir buvo valymo paslaugas teikiančios įmonėlės „Seserys Sparkle“ stuburas; nors savaitgaliais ir Haris sukdavosi kaip vijurkas, joms padėdamas, jie prarado klientus.

Prarasti klientai — prarastos pajamos. Prarasi pajamas, ir teks kitur ieškoti pinigų paskolai už Čikagos Vestsaidė įsigytą jaukų dviejų miegamųjų namelį sumokėti.

Gal namelis ir ne kažin koks, vis dėlto jų... ir banko. Iki ligos mama nebuvo praleidusi nė vieno kvailo mokėjimo, bet, kai pradėdai atsilikinėti, anksčiau reguliariai mokėtos įmokos bankams tampa nebeįdomios.

Visi gviešėsi jų pinigų; jei nesumokėdavai laiku, tekdavo pridėti dar daugiau. Jei turi kredito kortelę, gali nusipirkti vaistų ar batus — jo pėda vis augo, — bet paskui reikia surinkti dar daugiau

šlamančiųjų, dar daugiau delspinių, palūkanų ir kitų įmokų, kol ir vėl išgirsti verkiančią mamą, kai manydavo, kad jis miega.

Jis žinojo, kad Magsė padeda. Ji tikrai sunkiai dirbo stengdamasi išsaugoti klientus, be to, savais pinigais padengdavo kai kurias sąskaitas ir laiku nesumokėtus mokesčius. Visgi to nepakako.

Būdamas devynerių Haris sužinojo, kad frazė „naudojimosi teisės atėmimas“ reiškia galimybę atsidurti gatvėje, o žodis „grąžintinas“ — kad gali ateiti kokie nors žmonės ir pasiimti automobilį.

Taigi jau devynerių iš nemalonios savo patirties jis sužinojo, kad žaidimas pagal taisykles, kurį žaidė mama, kostiumuotiesiems su portfeliais mažai ką reiškia.

Jis mokėjo kraustyti kišenes. Patrakusi teta Magsė porą metų dirbo keliaujančiame cirke ir išmoko kelių triukų. Magsė išmokė ir jį, tarsi mokytų paprastų žaidimų.

Hariui puikiai sekėsi, velniškai gerai sekėsi, todėl jis ir naudojo tuo talentu. Visa, kas gera ir bloga, visa, ko taip uoliai mokė mama, menkai tereikė, kai ji vemdavo vonioje po chemoterapijos arba bandydavo apvynioti pliką galvą skara ir kaip nors nušliaužti valyti kažkieno prabangių namų ant ežero kranto.

Jis nekaltino prabangiuose paežerės namuose, blizgančiose mansardose gyvenančių ar žibančiuose biuruose dirbančių žmonių. Tiesiog jiems pasisekė labiau nei mamai.

Jis važinėjo traukiniais, klaidžiojo gatvėmis ir rinkosi taikinius. Akį turėjo. Taikiniai — atsipūtę turistai, mažumėlę pergėręs vyrukas, įnikusi į mobiliojo žinutes moteris, nebekreipianti dėmesio į rankinę...

Lieknas berniokas, besidrovintis greito brendimo, su kupeta banguotų rudų plaukų ir didelėmis giliomis mėlynėmis akimis, spinduliuojančiomis nekaltybė, visai nebuvo panašus į vagių.

Jis mokėjo sužibėti žavinga šypsena arba nušvisti droviu šypsniu. Vieną dieną plaukų kupetą galėdavo paslėpti po beisbolo kepuraitės nuo kaktos nusuktu snapeliu (taip atrodydavo kaip šelmis),

o kitą dieną — susiglostyti plaukus ir susikurti, jo manymu, privačios mokyklos moksleivio įvaizdį.

Tuo metu mama per daug negalavo, kad supaisytų, kas vyksta; paskolos įmokos būdavo sumokamos; Magsė nieko neklausinėjo; jis nieko nepasakojo; kelias buvo laisvas. O jam pakako pinigų naršyti po komiso parduotuves, kurios, Hario manymu, buvo tikros drabužių parduotuvės.

Senas mokyklinis švarkelis, kostiuminės kelnės, išblukęs „Bears“ bluzonas...

Į žieminių paltuką iš antrų (o gal ir trečių) rankų jis įsisiuvo kišenių ir kapšelių.

Ir nusipirko pirmą visrakčių komplektą.

Hario pažymiai buvo geri. Jo protas aštrus, imlus, jis mokėsi, atlikdavo namų darbus, stengėsi neprisivirti košės. Netgi svarstė pradėti savo verslą — už pinigus atlikti užduotis kitiems. Vis dėlto Haris suprato, kad dauguma vaikų — baisūs plepiai.

Užuot ėmęsis verslo, jis tobulino įgūdžius darbuodamasis visrakčiais, o bibliotekoje prisėdęs prie kompiuterio tyrinėjo apsaugos sistemas ir signalizacijos schemas.

Paskui mamai pagerėjo. Nors tebebuvo išblyškusi ir sulysusi, ji sustiprėjo. Gydytojai šitai vadino remisija.

Šis žodis tapo jo mėgstamiausiu.

Kitus trejus metus gyvenimas klostėsi normaliai. Jis vis dar kraustė kišenes. Vagiliavo iš parduotuvių, bet labai atsargiai. Nieko pernelyg brangaus, nieko lengvai atpažįstamo. Su vienu Sautsaido lombardu jis sudarė puikią sutartį.

Jiems reikėjo apmokėti krūvą sąskaitų, o mokydamas mokyklos draugus jis pakankamai neužkaldavo.

Be to, dabar jis jau buvo užsikabinęs.

Mama su Magsė vėl atgaivino verslą, ir trejus metus Haris vasaromis valydavo bei šveisdavo namus ir biurus.

Jaunuolis, mąstantis apie ateitį...

Kai skolų kalnas sumenko iki kalvelės, kai iš mamos akių dingo nerimas, vėžys grįžo dar vienam šokiui.

Praėjus dviem dienoms po dvyliktojo gimtadienio, Haris pirmą kartą įsilaužė į namus. Siaubas pagalvojus, kad gali būti sugautas ir nutemptas į kalėjimą, kad ši trauma prisidėtų prie vėžio ir mamą pribaigtų, išgaravo tą pačią akimirką, kai tik jis įsigavo į tylią tamsą.

Jau vėliau mintimis grįžęs atgal jis suprato, kad tą akimirką rado savąjį tikslą. Gal tikslas ir nebuvo geras, nepriimtinas padoriai visuomenei, bet vis dėlto jo tikslas.

Jis — aukštas jaunuolis, įveikęs taip ilgai lauktą spartaus augimo etapą, — stovėjo ir spoksavo pro plačius langus į mėnesienos nutviekstą ežerą. Visur kvepėjo rožėmis, citrinomis ir laisve.

Tik jis vienas žinojo, kad čia stovi. Jis galėjo liesti, ką tik nori, imti, ko tik geidžia.

Gera žinojo, kiek paklausi elektronika, sidabras, papuošalai, nors vertingi papuošalai būna užrakinti. Jis dar nebuvo išsiaiškinęs, kaip įsilaužti į seifą. Bet būtinai išsiaiškins, pažadėjo sau.

Jis neturėjo laiko ir galimybių dabar pat išsinešti visų blizgančių daiktų.

Hariui norėjosi tik štai taip stovėti ir mėgautis, visgi galiausiai paragino save imtis darbo.

Jis suprato, kad dauguma žmonių nesivarždami liežuvauja pagalbininkų akivaizdoje, ypač jei tasai pagalbininkas — dvylikametis berniukas, šiūruojantis virtuvės grindis, kol jūs su kaimyne svetainėje gurkšnojate kavutę ir planuojate kokį labdaros renginį.

Taigi, panarinęs galvą, ištempęs ausis, negailėdamas rankų, Haris sužinojo apie klientės kaimynės vyro pašto ženklų kolekciją.

Moteris juokėsi iš tos kolekcijos.

— Praėjusiais metais paveldėjęs dėdės kolekciją, jis tapo lyg apsėstas. Ar gali patikėti, kad už vieną jis sumokėjo penkis tūkstančius?

— Už pašto ženklą?

— Aš jau neskaičiuoju drėgmę fiksuojančių ir reikiamą temperatūrą palaikančios įrangos, kurią jis įtaisė savo darbo kambaryje, kur tą kolekciją laiko. Kalbėdamas apie dėdės pomėgį vyras visaip juokaudavo, o dabar ir pats iki kaklo pasinėrė į tą patį. Jis lankosi aukcionuose, interneto svetainėse, prie kolekcijos pridėjo ir savo albumus. Dabar visa tai — investicija, ir labai gerai. Na, koks man skirtumas, ar jis turi krūvą kvailų pašto ženklų stalčiuje, ar ne? Bet dabar jis ieško aukcionų ir prekeivių Romoje, kad galėtų įsigyti naujų pašto ženklų, kai kitą mėnesį ten vyksime.

— Tegu sau perka tuos ženklus, — patarė klientė. — Tu pirksi batus.

Haris viską dėjosį galvon ir nusprendė, kad pati visata jam atsiuntė labai aiškų ženklą, kai klientės draugė prakalbo apie dėžes, kurios reikalingos renginiui ir kurias reikės sutempti į automobilį.

Jis — įsikūnijusi nekaltybė — atėjo į valgomąjį.

— Atsiprašau, ponია Kelper, virtuvėje darbus baigiau. Eee... gal jums reikia ką nors kur nors nunešti?

— Tiesą sakant... Alva, čia Haris. Hari, poniai Finkli praverstų stiprios rankos.

Jis plačiai nusišypsojo, ištempė raumenis.

— Galiu padėti, o paskui eisiu į viršų pagelbėti tetai baigti tvarkytis.

Taigi jis nužingsniavo su ponია Finkli prie didelio, gražaus namo kaimynystėje, iš kur atsivėrė nuostabus vaizdas į ežerą.

Įėjęs vidun skubiai permetė akimis signalizacijos sistemą. Atkreipė dėmesį, kad namuose nėra šuns; visada pliusas.

— Eee, ponია Finkli, ar jūs išsikraustote?

— Ką? — Jiedviem einant per erdvą holą ponია Finkli perliejo jį žvilgsniu. — Aa, tu apie dėžes. Ne, organizuojame labdaros renginį, nereklamuotą aukcioną. Esu atsakinga už parduodamus daiktus.

— Jūs tikrai labai geri.

— Turime daryti viską, ką galime, dėl tų, kuriems mažiau pasisekė.

Kurgi ne, pamanė Haris, dėdamasis galvon viso aukšto planą, posūkį į kairę, uždarytas dvivėres stiklines duris, skiriančias vyro skoniui pritaikytą didelę darbo erdvę.

Jis išnešė dėžes ir sukrovė jas į žvilgančio balto „Mercedes SUV“ bagažinę.

Nors ir labai norėjo paimti penkių dolerių arbatpinigius — būtų turėjęs, kur juos padėti, — atsisakė.

— Tebūnie labdarai, — pasakė. — Bet vis tiek ačiū.

Jis grįžo prie darbo, likusį saulėtą vasaros rytą praleido sumerkęs rankas į karštą muiliną vandenį.

Abu su Magse traukiniu grįžo į jo namus tylėdami, nes tądien buvo paskirta chemoterapijos procedūra. Teta važiuodama meditavo, rankose vartydama vieną iš stebuklingų akmenukų ir skleisdama sveikatinimo bangas. O gal kažkokias kitokias.

Paskui, pasiėmę mamą, apsimuturiavusią galvą ryškiai rožine skara, jie išvažiavo į ligoninę; toji diena buvo ir labai gera, ir bloga.

Labai gera, nes slaugė — Hariui slaugė patiko labiau nei gydytoja — pasakė, kad mamai gerėja; bloga, nes po chemoterapijos mamą labai pykina.

Haris sėdėjo šalia mamos garsiai skaitydamas, jų žodžiais tariant, *ch* skaitinius. Kol aparatas pumpavo vaistus, mama buvo užsimerkusi, bet jis vis tiek išgavo jos šypsnį (vienąkart ji net nusijukė), skirtingų personažų žodžius skaitydamas skirtingais balsais.

— Hari, tu geriausias, — sumurmėjo ji.

Magsė sėdėjo šalia jos ant grindų, sukryžiuusi kojas įsivaizduodama, kaip pati sakė, ryškią baltą šviesą, sprogdinančią vėžį.

Kaip visada tokiomis geromis / blogomis dienomis, Magsė pagamino šiuokius tokius pietus ir vėl patikino, kad jų maistas turi gydomųjų savybių, nesvarbu, kad kvapas dar prastesnis nei skonis.

Ji smilkė smilkalus, visur prikabinėjo kristalų, giedojo, pasakojo apie dvasinius vedlius ir dar balažin ką.

Nepaisant visų keistenybių, chemoterapijos dieną ji visada likdavo nakvoti — miegodavo ant grindų, prie sesers lovos pasitiesusi čiužinį.

Gal teta ir žinojo, kad Haris vis išsliūkina iš namų, bet niekada apie tai neužsiminė. Gal ir pasvarstydavo, iš kur jis gauna papildomą šimtelių dolerių, bet niekada nepaklausė.

Dabar jis stovėjo Finklių namuose prie ežero kvapą gniaužiančioje tyloje. Be garso vaikštinėjo po kambarius, nors, jeigu ir būtų kur užkliuvęs pakeliui link stiklinių durų, niekas nebūtų išgirdęs.

Įlėjęs į kambarį Haris įkvėpė dūmais ir vyšniomis lengvai atsiduodančio oro. Cigarai, nusprendė jis, ant didžiulio įmantraus stalo pamatęs dėžutę su drėgmės kontrolės įrenginiu.

Neatsispyręs smalsumui atvožė dėžutę ir pauostė. Paėmęs vieną cigarą, suvaidino kelis kartus giliai užsitraukias. Dėl visa ko — šiaip ar taip, jam tik dvylika — įsimetė cigarą į kuprinę.

Paskui atsėdo ant portveino spalvos odinės kėdės aukšta atkalte, pasisūpavo, susiraukė, kaip, jo manymu, susirauktų koks turtuolis, vadovaujantis susirinkimui.

— Jūs visi atleisti! — bedė pirštu aukštyr ir suprunkštęs garsiai nusijuokė.

Paskui ėmėsi darbo.

Haris atėjo pasirengęs įveikti stalčiaus užraktą, bet paaiškėjo, kad Finkliui savi namai atrodė visiškai saugūs, jis nesivargino stalčiaus rakinti.

Haris rado albumus — iš viso keturis — ir ėmė vartyti, pasišviesdamas tušinuku su lempute.

Visų neims. Paimti visus jam atrodė neteisinga, be to, per ilgai užtrukty, kol viską išimty. Per pastarąsias tris savaites jis daug visko išsiaiškino apie pašto ženklus.

Savuosius ženklus Finklis buvo išdėliojęs ant juodo nerūgštinio popieriaus, aptraukęs vaškinio popieriaus lapeliais, kad būtų saugiau. Čia buvo ir žnyplytės, bet Haris nenorėjo rizikuoti. Neigu-

dęs, nesipraktikavęs jis galėjo įplėsti ar kitaip pažeisti ženklą, o tada kristų ženklo vertė.

Daugumoje vokelių buvo išdėliota po keturis ženklus skersai ir šešis išilgai. Jis išsirinko vieną vokelį iš pirmo albumo ir atsargiai perkėlė į atsineštą aplanką.

Jam atrodė teisinga paimti po vieną voką iš kiekvieno albumo, todėl, padėjęs pirmą albumą, atvertė antrąjį. Haris neskubėjo; kadangi kiekviename albume Finklis buvo įdėjęs po lapelį su ženklų sąrašu ir nurodyta ženklų verte, tiek to darbo ir tebuvo.

Kai tik jis išsirinko voką iš paskutinio albumo, kitoje stiklinių durų pusėje plykstelėjo šviesa.

Haris uždarė ketvirto albumo stalčių jusdamas, kaip gerklėje kala širdis, čiupo paskutinį voką ir palindo po stalą.

Kažkas įsigavo į namus. Ir be jo čia kažkas yra.

Dar vienas vagis. Suaugęs. Trys suaugusieji. Su šautuvais.

Mintyse jis išvydo tris juodai apsirengusius ginkluotus vyrus. Gal jie visai nenori ženklų. Gal jie nė nežino apie tuos ženklus.

Aišku, kad žino, todėl būtinai čia įeis. Jie jį suras, nušaus į galvą ir palaidos negilioje duobėje.

Jis bandė susimąžinti, įsivaizdavo esąs nematomas, galvojo apie mamą, kuriai iš nervų darysis vis blogiau ir blogiau.

Jam reikėjo ištrūkti, kažkaip pro juos prasmukti arba rasti geresnę slėptuvę. Haris pradėjo skaičiuoti iki trijų. Mintyse tardamas „trys“, iššliaužė iš po stalo.

Krūptelėjo išgirdęs trankią muziką ir taip žiebbė galvą į stalą, kad net žvaigždutės pasipylė.

Svaigstančia galva mintyse jis išsakė visus žinomus negražius žodžius. Po du kartus.

Antra porcija keiksmų buvo skirta sau pačiam už žioplumą.

Vagys nedega prakeiktų lempų ir nejungia muzikos.

Na, taip, gerai, kažkas namuose yra, bet tikrai ne gauja ginkluotų vagių, ketinančių jį nušauti į galvą.

Jis atsargiai — itin atsargiai, nes vis dar šiek tiek drebėjo rankos, — įsidėjo vokelį į aplanką, o aplanką — į kuprinę.

Haris šiaip taip iššliaužė iš po stalo ir, įbedęs akis į stiklines duris, stengėsi išvengti šviesos pluošto. Iš lėto slinkdamas pastebėjo šortus mūvintį vaikinuką — vyresnį už save, bet ne kažin kiek.

Virtuvėje vaikinukas kažko įpylė į dvi taures iš butelio, atrodančio kaip vyno butelis. Haris buvo nepasiekęs šešėlių priedangą, kai prieš akis išvydo šokančią merginą.

Vienais apatiniais. Raudona liemenėlė ir tomis... na, kur tik su juostelėmis, kaip „Victoria's Secret“ kataloge, kurį paštu gavo Vilio mama ir kurį jis vartydavo su Viliu ir dar keliais vaikiais, kai tik galėdavo.

Apatiniai skaisčiai raudoni, užpakaliukas tiesiai jam prieš nosį. Visai prieš nosį. Ir krūtys tiesiog virto iš liemenėlės, judėjo krutėjo jai kraipant pečius ir siūbuojant klubais.

Jeigu jie būtų pažvelgę į duris, būtų jį pamatę, bet jis neįstengė pajudėti. Jam dvylika, jis — vaikinukas; staiga sustangrėjęs daiktas jį tarsi prikalė prie grindų.

Merginos plaukai buvo juodi, ilgi ilgi juodi plaukai, kuriuos ji pakėlė suėmusi ranka, o paskui vėl paleido, imdama taurę vyno. Ji šoko gurkšnodama, vis artėdama prie vaikinuko. Ir jis šoko, bet Haris menkai ką daugiau įžiūrėjo.

Jis matė tik merginą.

Užkišusi už nugaros ranką ji atsisegė liemenėlę. Kai liemenėlė nukrito, Hariui ėmė rodytis, kad tarpukojoy tvinkčioja suplūdęs kraujas — visas iki paskutinio lašo.

Jis dar niekada nebuvo matęs tikros merginos tikrų krūtų. Ir jos buvo nuostabios.

Jos siūbavo ir šokinėjo neįtikėtinais ritmingai, pagal muziką.

Pirmą pribloškiantį orgazmą Haris patyrė skambant „Dance, Dance“, kurį dainavo „Fall out Boy“.

Jis baiminosi, kad iš kaktos neišliptų akys. Bijojo, kad nesusto-

tų širdis. O paskui tenorėjo gulėti ant žvilgančių kietmedžio grindų visą likusį gyvenimą.

Bet dabar vaikinukas buvo įnikęs į merginą, o mergina — į vaikinuką. Jie darė tą ir aną, darė viską, ir jis ėmė nuo jos lupti tas su juostele.

Ir... Jėzau, ji stovėjo visiškai nuoga. Per muziką girdėjosi sekso garsai.

Jie krito ant grindų ir tai darė. Tai! Visai čia pat, mergina buvo viršuje.

Haris nieko taip nenorėjo, kaip žiūrėti ir žiūrėti. Tačiau berniuko kūne slypintis vagis suprato, kad dabar pats metas nešdintis po velnių. Nešdintis, kol jie pernelyg užsiėmę savimi ir nieko nepastebės.

Jis iš lėto pravėrė duris ir iššliaužė ant pilvo, paskui koja uždarė duris.

Dabar mergina kone dainavo: *Teri, o Dieve, Teri!*

Haris dabar jau ne šliaužė, o giliai alsuodamas slinko it krabas, galiausiai bėgte nubėgo prie durų. Smukdamas laukan išgirdo ekstazės šūksnį.

Žingsniuodamas į traukinį jis mintyse atgaivino kiekvieną akimirką.

Pašto ženklus pardavė už dvylika tūkstančių dolerių. Jis žinojo, kad būtų gavęs daugiau, jeigu būtų daugiau išmanęs. Ir jeigu nebūtų vaikas.

Tačiau ir dvylika tūkstančių prilygo didžiuliams turtams. Tokia suma buvo per didelė slėpti kambaryje.

Jam reikėjo eiti pas patrakusią tetą Magę.

Haris palaukė, kol jiedu liko vieni. Mama primygtinai siūlėsi padėti, bet ji galėjo imtis tik lengvų darbų ir išvalyti vienus namus per dieną, o ketvirtadieniais jiems reikėjo valyti du namus.

Puikiam viengungio vyruko bute, skirtame pramogoms, Haris padėjo tetai nuvilkti patalynės užvalkalus. Jiems dirbant, į lan-

gus plakė visą dieną pliaupiantis lietus. Magsė įjungė klientų grotuvą, kad pasiklausytų kažkokio „Naujojo amžiaus“ šlamšto.

Teta vilkėjo pačios nusidažytais violetinės ir žalios spalvos marškinėliais, neseniai sodriai kaštonine spalva perdažytus plaukus buvo susisukusi į kuodą ir pasikišusi po žalia skarele. Ausyse kyburiavo akmenukai, ant kaklo kabojo grandinėlė su rožiniu kvarcu meilei ir harmonijai pritraukti.

— Noriu atsidaryti banko sąskaitą.

Jis pažvelgė per petį, kai Magsė kimšo į skalbinių krepšį paklodes. Tetos akys buvo mėlynos, kaip jo ir mamos, tik kiek šviesesnės, svajingesnės.

— Ir kam, vaike?

— Tam.

— Ahaa...

Ji išlankstė paklodę su guma, jiedu abu suėmė paklodę už kampų ir ėmė tempti ant čiužinio.

Haris žinojo, kad ji gali daugiau nieko taip ir neatsakyti. „Ahaa“ gali tęstis visą amžinybę.

— Man beveik trylika, sutaupiau šiek tiek pinigų, todėl norėčiau turėti banko sąskaitą.

— Jeigu tavo žodžiai būtų gryna tiesa, jeigu dalies tiesos neslėptum, apie tai kalbėtum su mama, o ne su manimi.

— Nenoriu jos varginti.

— Ahaa...

Dabar jie klojo antklodę.

— Man reikia, kad su manimi eitų ir suaugęs žmogus, turbūt reikės ką nors pasirašyti.

— Kiek tų pinigų yra?

Jeigu ji vis dėlto su juo eis, vis tiek sužinos, todėl Haris pažvelgė tiesiai į akis.

— Beveik penkiolika tūkstančių.

Teta irgi žiūrėjo jam į akis. Blykstelėjo mažytis mėlynas akmenėlis ant šnervės.

— Pasakysi, iš kur gavai tiek pinigų?

— Mokiau draugus, dirbau visokiausius darbus, valiau namus. Juk beveik niekam neišleidžiu.

Ji nususuko norėdama paimti užklotą — juodą it vidurnaktis, švelnų it debesėlis. Ir pratarė:

— Ahaa...

— Pinigai mano, bus galima apmokėti kelias sąskaitas, kelias paskolas įmokas. Mes ir vėl klimpstame į tą delspinigių mėsą, jau buvo atėjęs mokesčių išieškotojas iš agentūros. Ji man liepė eiti į savo kambarį, bet aš pakankamai išgirdau.

Magsė linkčiojo, kai jiedu klojo ant lovos užtiesalą; paskui ėmėsi pervilkti pagalves.

— Tu, Hari, geras sūnus, bet Danai nieko nesakysi, nes ji taip lengvai nepatikės. Per daug klausimų; aš vis tiek kai ko paklausiu, prieš mudviem susitariant.

— Gerai.

— Ar tu ką nors užmušei ar primušei, kad gautum pinigų?

— Ne, — buvo akivaizdu, kad jis kuo nuoširdžiausiai pasibaisėjo. — Eik sau!

Ji dėlėjo ant lovos pagalves.

— Ar tu prekiauji narkotikais... gal hašišu, ką, Hari?

Haris žinojo, kad Magsė rūko žolę, kai pasitaiko jos gauti, bet juk ne apie tai dabar kalba.

— Ne.

Teta ilgokai žvelgė į jį tuo savo svajingų akių žvilgsniu.

— Mažuti, gal tu parsidavinėji? Seksas?..

Žabtai į grindis neatsimušė, bet jis jautėsi taip, lyg būtų atsimušęs.

— Jėzau! Ne. Tiesiog, tik... Ne.

— Gerai. Man atlėjo. Tu toks gražus berniukas. Kam nors būtum puikus jaukas, tai mažumėlę nerimavau. Manai, nežinau, kad naktimis kažkur išslenki? — Ji sumetė pagalvių užvalkalus į skal-

binių krepšį. — Vyliausi, kad turi merginą ar susitikinėji su draugais, eini pasilinksminti. — Teta įdėmiai į jį žiūrėjo, vartydama tarp pirštų kristalą. — Kad ir ką tu darai, darai dėl mamos. Myliu ją ne mažiau nei tu.

— Žinau.

— Nenutuokiu, kodėl visata ant jos užleido tą šešėlį; nesu linkusi manyti, kad pinigai gali prisaukti šviesą. Bet jos atveju gali, juk matom, kaip ji nervinasi dėl sąskaitų.

Pasitraukusi per žingsnį Magsė nužvelgė paklotą lovą ir linktelėjo sutikdama.

— Paprastos sąskaitos tau nereikia. Tau reikia investicinės sąskaitos. Pinigai daro pinigus — tokia toji liūdna tiesa.

Magsės galva tikrai buvo prikimšta visokiausių keistų idėjų, bet Haris žinojo ir tai, kad jos neapkvailinsi. Jis klausėsi ir dėjosi į galvą.

— Investicinės sąskaitos?

— Ar tu ketini... taupyti pinigus?

— Taip. Ir ne tik sąskaitoms apmokėti. Kai anąkart tasai vyrukas tvarkė krosnį, sakė, kad kitą sykį jau nieko nebegalės padaryti, taigi šią žiemą mums tikrai reikės naujos krosnies.

— Investicinė sąskaita... Susitikinėjau su vienu žmogumi, kuris dirba tokį darbą. Pernelyg dorybingas, kad ko pasiektų, bet mums padės.

Teta priėjo prie Hario, priglaudė delnus jam prie skruostų.

— Tu — geras sūnus ir sumanus berniukas, — ji paglostė tuos skruostus. — Ir toliau toks būk.

Apie Finklio pašto ženklų vagystę jie išgirdo tada, kai ponia Kepler laistė terasos augalus. Haris pajuto šaltą šnairą Magsės žvilgsnį, jai plaunant stiklines verandos duris; jis pats tuo metu blizgino plieninius įrankius.

— Tikrai labai apgailestauju, — pratarė Magsė. — Ar tie ženklai buvo vertingi?

— Tikriausiai, bet blogiausia, kad jų sūnus Teris turėjo dalyvauti koledžo organizuotuose vasaros kursuose, bet nedalyvavo, nes visą savaitę, kol tėvų nebuvo, pramogavo patenkintas namuose. Teko papasakoti Alvai, kad mačiau degančias šviesas ir stovinčius automobilius, girdėjau muziką. Turbūt tuos ženklus paėmė kas nors iš jo draugų ar koks draugo draugas, juk žinai, kas dedasi per tokius koledžo vakarėlius.

Geras ženklas, pamanė Haris, blizgindamas šaldytuvą.

Kaip pasakytų Magsė, visata pasiuntė spindulį.

Ir mama ėmė sveikti.

Šešiolikos Haris įsimylėjo blondinę Nitą patelės akimis. Ji nuolat jį lankydavo sapnuose, mintys apie ją lyg ant sparnų nėsiodavo Harį mokyklos koridoriais. Jis mokė ją ispanų kalbos (už dyką), padėdavo ruošti matematikos namų darbus.

Jie eidavo į kiną arba valgyti picos; kartais būdavo vieni, kartais su Viliu ir jo mergaite. Haris ją pakvietė į šokius; Nita sutiko.

Haris ėmė mažiau dirbti — rečiau valė namus ir plėšė spytnas, — kad daugiau laiko praleistų su ja. Šiaip ar taip, jie išigijo naują krosnį, apmokėjo gydymo sąskaitas, o visa kita irgi apmokėdavo laiku.

Suprantama, jis ir toliau padėdavo mamai ir Magsei šeštadienio popietėmis. Vidutiniškai du kartus per mėnesį kur nors įsilauždavo ir pasipildydavo sąskaitą.

Kad ir kaip būtų, sąskaitos niekur nedingo. Ir koledžas kabėjo ant nosies.

Mamai Nita patiko; jai patiko, kad namuose lankosi Hario draugai — žiūri filmus ar žaidžia kompiuterinius žaidimus. Mokykloje praleisti paauglystės metai — vieni iš gražiausių jo prisiminimų.

Jis susimetė su Viliu ir šokių vakarui parūpino limuziną. Jis nupirko rausvų rožių pumpurų apyrankę ir išsinuomojo smokingą.

Kai Haris išėjo iš miegamojo, Dana susiėmė už burnos.

— Oho, ohoo! Tik pažiūrėkit... Magse, čia — Butas, Haris Butas. Sūneli, šįvakar — nė lašo martinio. Nei skiesto, nei gryno.

— Skauto garbės žodis, — jis iškėlė du pirštus, paskui juos sukryžiuo, ir Dana nusikvatojo.

— Nuotraukų! — ji stvėrė mobilųjį, bet Magsė telefoną atėmė.

— Eik ir atsistok šalia savo gražuoliuko. Dieve, Dana, jis — visai kaip tu.

— Mano gyvenimo meilė, — sumurmėjo Dana, dėdama galvą sūnui ant peties.

Haris abiem rankomis apkabino mamą, priglaudė.

— Geriausia mama visų mamų istorijoje.

Pasisukusi ji perbraukė delnu jam per plaukus.

— Tu toks aukštas. Magse, mano berniukas jau visai suaugo, pasirengęs šokių vakarui. Ateik, reikia nufotografuoti judu su Hariu.

Dana ir Magsė apsikeitė vietomis. Magsė pasistiebė, tarsi norėtų pakštelėti Hariui į skruostą. Ji sušnabždėjo:

— Prezervatyvus įdėjau į dešinę švarko kišenę. Geriau pasisaugoti, nei paskui gailėtis.

Tą vakarą po stebuklingų šokių, per vakarėlį Vilio namuose, ant šaltų vonios kambario grindų plytelių, Haris atėmė Nitos nekaltybę, o Nita — jo.

Paskutinę mokyklinę vasarą jis pradėjo kaip niekada laimingas.

Baigiantis vasarai, vėžys grįžo paskutiniam šokiui.

2 SKYRIUS

Haris niekada neabejojo tetos meile seseriai. Tos moters praeityje būta ir keliaujančio cirko, ir gyvenimo komunose, ir raganų sąskrydžių. Ji apkeliavo visą šalį, trumpai šoko Las Vegase, dirbo aktore, buvo mago asistentė ir padavėja krovinių mašinų stovėjimo aikštelės kavinukėje; ten ji ir susipažino su žmogumi, kurį vadino pirmuoju buvusiu vyru.

Vis dėlto Magsė dešimtmečiui numalšino kelionių aistrą, kad būtų šalia savo mažosios sesutės. Ji valė namus, butus ir biurus, net ir gerais laikais retai kada savo reikmėms paimdavo kokią dienele kitą.

Blogais laikais Magsė būdavo tarsi uola — spalvinga, bet tvirta. Ji niekada nepražiūrėdavo vizito pas gydytoją ar chemoterapijos procedūros. Kai Dana būdavo per silpna, kad savimi pasirūpintų, Magsė ją prausė, rengė, nepriimdama Hario pagalbos.

— Sūnus motinos nemaudo, — pareiškė ji. — Nemaudo, jeigu motina turi seserį.

Bet jis iš tikrųjų suprato, kokia gili ir plati toji meilė, kai vėžys trečią kartą atėmė iš mamos plaukus.

Jiedu su Dana gamino pietus. Tądien mamai buvo gerai, jautėsi esanti labai stipri. Hariui buvo neramu matant tamsius ratilus jai paakiuose, neramino ir jos liesumas — vieni kaulai ir oda, — kai ją apkabindavo, bet veido spalva atrodė gera, akys virš tų ratilų šviesios ir laimingos.

Haris buvo paruošęs namų darbus, apie aštuntą turėjo ateiti Magsė. Jis galėjo kuo ramiausiai išeiti ir kiek pabūti su Viliu. Prieš grįždamas namo buvo numatęs apžiūrėti vieną namą.

Taigi gera diena tapo keista nuostabia diena, kai Magsė pas juos atėjo dviem valandomis anksčiau, nei buvo žadėjusi.

Moteris, vešlias garbanas dažydavusi visokiausiomis beprotiškomis spalvomis, dažnai įsipindavusi į plaukus karoliukų ar plunksnų, stovėjo prieš juos plika galva, apipurkšta žibukais.

Dana paleido iš rankos šaukštą, ir šis barškėdamas nukrito ant grindų.

— O Dieve, Magsė! Ką padarei?

— Kietai atrodo, ką? — Magsė pozavo viena ranka įsirėmusi į šoną, kitą delną užkišusi už ausies. — Manau, kad žibukai labai puošia. Užsipurškiau vaivorykštės spalvas, kad pagerbčiau draugus — gėjus ir lesbietes, priešus ir nepažįstamuosius, vadinasi, galiu džiaugtis dviguba jėga.

— Plaukai, gražieji tavo plaukai...

— Aš juos paaukojau, dar vienas pliusas, — ji bedė pirštu, Danai pradėjus verkti. — Liaukis. Kas pietums?

— Magsė Magsė, tikrai nereikėjo...

— Po velnių, aišku, kad man niekada nieko nereikia. Aš — laisva siela, darau tai, ką noriu ir kada noriu, — kalbėdama ji perėjo skersai virtuvę ir, pakėlusį dangtį, pauostė, kas keptuvėje. — Gardžiai kvepia.

— Ten... ten vištiena. Tu — vegetarė...

— Ne šiandien. Šiandieną aš — plika mėsaėdė, todėl nebandykit sakyti, kad man neužteks.

— Užteks, — bijodamas, kad ir pats nepravirtų, Haris nukėlė nuo ugnies keptuvę, kol dar neprisvilo, o tada apkabino abi moteris ir prisiglaudė. — Visada užteks.

Po pietų, kai Magsė nusitėpė mamą žaisti žodžių dėlionės — papildomų taškų galima laimėti už geriausius pramanytus žodžius, — Haris apžiūrino save vonios veidrodyje.

Jam patiko plaukai. Tiesą sakant, kiek įmanydamas Haris vis atidėliodavo apsilankymą pas kirpėją, nes tas visada apkirpdavo trumpiau, nei jis norėdavo.

Ir jam labai patikdavo, kaip Nita žaidžia su jo sruogomis.

Bet jis suprato, kad tai, ką padarė Magsė, yra meilės, palaikymo ir, velnias, solidarumo gestas.

Taigi jis paėmė elektrinį skustuvą, nes dar nepasitikėjo saviimi tiek, kad skustųsi naudodamas putas ir paprastą skustuvą, kelis kartus giliai įkvėpė, kol galiausiai iš veidrodžio žvelgiančiose akyse pamatė daugiau ryžto nei baimės.

Kai perbraukė skustuvu pirmąkart — nuo kaktos beveik iki pakaušio, — kai nukrito vešlios garbanos, jam teko susilenkti dvi-linkam ir įsikibti į tualetinį staliuką.

Hariui linko kojos, traukė skrandį, jis nebegalėjo kvėpuoti.

— Šūdų šūdas, — vargais negalais vėl pažvelgė į veidrodį ir pamatė išsprogusias akis. — Šūdų šūdas. Kelio atgal nėra. Varyk viską.

Antrąkart perbraukus skustuvu reakcija buvo tokia pati, bet sulig kiekvienu mostu Haris jautėsi vis tvirčiau.

Skustuvas nebuvo pats geriausias; gali būti, kad ši procedūra sutrumpins skustuvo gyvenimą perpus.

Šiokie tokie šereliai liko, bet juk svarbiausia — pati idėja, svarstė Haris.

Jis suprato, kad atrodo... labai keistai. Visai nepanašus į save. Jis susivokė, kad dabar, leidžiantis į naktinį darbą, reikės mautis slidininko kepuraitę; kita vertus, svarstė ir dar radikalesnių išvaizdos pokyčių galimybę, ir tai, kaip tie pokyčiai galėtų padėti.

Haris viską sutvarkė ir vėl save nužvelgė. O nužvelgęs suprato dar kai ką.

Suprato, kaip jaučiasi mama, žiūrėdama į veidrodį. Ji negali rinktis, būti su plaukais ar be plaukų. Pasirinkimą atėmė vėžys ir gydymas.

Pažvelgusi į veidrodį ji matė šią netektį, prarastą galimybę rinktis, matė kažką, kas visai į ją nepanašų.

— Tai dar viena priežastis, dėl kurios Magsė taip pasiėlgė, —

murmėjo jis. — Kad galėtų pajusti, matyti ir žinoti tai, ką jaučia, mato ir žino mama.

Jis smuko į savo kambarį, persivilko marškinius. Paskui užsidėjo akinius paprastais skaidriais lęšiais, kuriuos kartais užsidėdavo, norėdamas pakeisti išvaizdą. Galiausiai juos pakeitė akiniais nuo saulės.

Haris prisimerkė ir pabandė įsivaizduoti save su siaurais ūsiukais ar maža barzdele. Gal iš savų plaukų ir trupučio tos masės, kuria jie naudojosi rengdamiesi mokyklos vaidinimams, pavyktų „užsiželdinti“ barzdą.

Patenkintas tokia galima papildoma nauda jis sukimšo plaukus į maišelį ir nusičiupo kepuraitę su snapeliu.

Hariui išėjus iš vonios, seserys buvo įnikusios į žaidimą.

— Jaumana? Magse, liaukis.

— Jaučio užkietėjusiais viduriais aimana arba besiveršiuojančios karvės bliovimas, — nusišypsojo Magsė suplasnodama blakstienomis; Dana užvertė akis. — Septynių raidžių premija už sudurtinį žodį, plius papildomi taškai. Duodu tau į kaulus, Dani.

— Na, palauk, galiu atsikirsti. Galiu atsikirsti. Laikykis.

Haris žingtelėjo atatupstas, stebėdamas, kaip mama dėlioja raides, ir pajuto tarsi šiltas vėjas atplūdusią meilę joms abiems.

— Prie tavo žodžio, sumanyto ištisai jaučių užkietėjusiais viduriais bandai pavadinti, pridėsiu s ir dar pasiūlysiu žodį k-r-e-i-z-ė-s. Kreizės — pora pigų vyną geriančių ir žodžius prasimanančių plikų moteriškių.

Dana paėmė taurę.

— Na, kas kam dabar duoda į kaulus?

— Vakaras tik prasideda.

— Aš jus paliksiu, kreizės, ir eisiu pas Vilį.

— Pasilinksmink, vaike, ir... — atsigręžusi Dana nuščiuvo.

Ji apsiašarojusi abiems rankomis užsidengė burną.

— Hari... oo, Hari.

— Ką? — Jis nusišypsojo nudūręs akis. — Oi, jau maniau, kad pamiršau užsisiegti kelių užtrauktuką.

— Negaliu patikėti... tu... tu net kūdikystėje nebuvai plikas. Jis gimė su plaukų kupeta. Magse, prisimeni?

— Aha, prisimenu. Gal nori blizgio, jaunuoli? Turiu į valias.

— Ačiū, apsieisiu.

— O Dieve, tik pažvelkite į mus. — Upeliais tekant ašaroms, Dana pradėjo juoktis. — Jūs tik pažvelkite į mus. Ji suspaudė Magsei delną ir siekė paimti už rankos sūnų. — Aš — laimingiausia moteris pasaulyje.

Nita verkė; apsverkė ne todėl, kad susigraudino ar prijautė tokiame sumanymui.

— Kaip galėjai šitaip padaryti? Tu su manimi net nepasitarei!

— Betgi plaukai mano. Tiksliau, buvo.

Jos žvilgsnis bylojo, kad dabar užvirs tikras mūšis.

— O kaip *tu* pasijustum, jei nusikirpčiau plaukus arba nusidažyčiau mėlynai kaip kokia priplaukėlė?

— Plaukai tavo.

— O, lengva tau kalbėti, kai žinai, kad niekada nieko panašaus neiškrėsiu.

— Man nesvarbu tavo plaukai. Man svarbu tu. Beje, nusikirpau dėl mamos.

Nita giliai, garsiai atsiduso; ji visada taip, kai įsivaizduoja esanti gerokai protingesnė už susimovėlius. Per pastaruosius aštuonis mėnesius jis daug kartų susimovė, matuojant Nitos matais.

— Labai apgailestauju dėl tavo mamos, pats žinai. Baisu, ką jai tenka patirti. Negaliu pakęsti, kad taip viskas susiklostė. Suprantu, kad turi padėti jai dirbti, turi būti šalia, todėl ir negalime kartu praleisti daugiau laiko ar kur nors nueiti taip dažnai, kaip kitos poros.

— Bet.

Haris žinojo, kad jai pasirinkus Protingosios Nitos įvaizdį visada rasis „bet“.

— Bet juk mes baigiame mokyklą, ir abiturientų vakarėlis, šokiai — jau kitą savaitę! Kitą savaitę, Hari. Per savaitę plaukai tau niekaip neataugs. Kaip mudu eisime į paskutinį abiturientų vakarėlį, kai atrodo lyg koks nenormalus?

Haris užsigavo. Jis nežinojo, kad meilė gali išgaruoti per vieną vienintelę akimirką.

— Mano mamai nuslinko plaukai. Ir jau trečią kartą. Vadinausi, ji trigubai nenormali.

— Pats žinai, kad šito neturėjau omenyje, kvaila taip kalbėti. Tavo mama... ji — auka. O tu tyčia taip padarei, manęs nė nepaklausęs.

Jis nė nenutuokė, kad nustojus mylėti būna taip šalta.

— Mano mama — jokia ne auka. Po velnių, ji — kovotoja. Ir man nereikia klausti nei tavęs, nei kieno nors kito, ką galiu dėl jos padaryti. O šitie?.. — jis bakstelėjo pirštu į galvą. — Šitie neataugs tol, kol ir jos neataugs. Kadangi dabar aš nenormalus, o tu nenori, kad kas nors tave su tokiu pamatytu, tarp mūsų viskas baigta.

Nustėrusi ji išpūtė akis, o paskui iškart apsiašarojo.

— Tu mane palieki? Nusiskutai galvą ir palieki mane prieš pat šokių vakarą? Negali taip pasielgti.

— Mano sprendimas nusiskusti galvą su tavimi neturi nieko bendra, o tu man aiškiai pasakei, kad su tokiu manimi niekur nenori eiti.

— Aš jau įsigijau suknelę!

— Tai ir vilkis. Arba nesivilk. Ne mano bėdos.

— Negali taip... Mes juk mylimės.

— Jau nebe.

Jis ją metė; liko Nitai visiškai abejingas, jautėsi laisvas. Haris nusprendė, kad sumanymas užsukti pas ją pakeliui į Vilio namus atkėlė vartus į pasaulį.

Viskas klostėsi gerai, kol mamos liga buvo atsitraukusi. Bet kai vėžys grįžo, kai jis nebegalėjo taip dažnai Nitos kur nors nusivesti ar skirti tiek dėmesio, kiek jai norėjosi, jiedu pradėjo nebesutarti.

Nita elgėsi subtiliai, dabar svarstė Haris, sugebėjo viską susukti taip, kad jis jaustųsi kaltas ir draskomas būtinybės rinktis.

Na, daugiau taip nebebus.

Gal jam ir trūks merginos; jis buvo velniškai tikras, kad trūks sekso, nes iki šiol jie mylėdavosi vos radę progą. Bet jis tikrai turėjo ką veikti. Mokykla — Haris vis dar tikėjosi gauti stipendiją studijoms Šiaurės Vakarų universitete — draugai, darbas, mama, naktinis darbas...

Susikišęs rankas į kišenes, panarinęs galvą, bjaurios nuotaikos jis vilkosi pas Vilį. Pabeldė į mielo balto namelio duris.

Duris atidarė Vilio tėtis, vilkintis bluzonu su užrašu „Bears“, kurį laiką žvelgė pakreipęs galvą. Nusmaukęs Hario kepuraitę nusišypsojo. Pratarė:

— Tai bent frantas!

Tada perbraukė delnu per šerelius.

— Jeigu nori, galiu padailinti, kad visur būtų lygu.

— Galėtumėt?

Vilio tėtis persibraukė delnu per savo tolygiai nuskustą pakaušį.

— Aš įgudęs.

Paskui jis uždėjo Hariui ant peties ranką, vyro žvilgsnis kiek apsiblausė.

— Tu tvirtas vyrukas, Hari Butai. Nešk savo siaurą baltą subinę vidun.

Šiugždantį spalvingą rudenį pakeitė pilkai balta žiema. Ir smogė kietais kumščiais, papūtė lediniu kvėpsniu, tarsi ketindama akimirksniu sustingdyti visą miestą.

Krosnis stengėsi iš paskutiniųjų, bet vasario rytą, kai termometras rodė aštuonis laipsnius šalčio, senas vandens šildytuvas išleido paskutinį kvapą.

Haris buvo atsidėjęs pakankamą sumą naujam šildytuvui, bet jam teko meluoti mamai, kad pavyko susitarti ir dėl geros kainos, ir dėl darbo. Tą žiemą jis jai melavo ne pirmą kartą, beje, ir ne paskutinį.

Vis kartojo sau, kad mama atrodo geriau, ir kai tik jie pergyvens žiemą, kai tik ji galės išeiti į lauką, pasivaikščioti gryname ore, vėl atsigaus ir bus kokia buvusi.

Iš Šiaurės Vakarų koledžo gautas kvietimas studijuoti ir stipendija ją pakylėjo. Dabar mama galėjo smagiai vartyti koledžo lankstinukus, naršyti internete ir kiaurus vakarus sudarinėti sąrašus daiktų, kurių, jos manymu, Hariui prireiks, įsikuriant bendrabučio kambaryje.

Bet Haris pats viską apskaičiavo.

— Pirmus metus važinėsiu. Gyvensiu namuose. Nekainuos nuoma ir skalbimas.

— Noriu, kad patirtum studentišką gyvenimą. Tu pirmas iš mūsų giminės mokysiesi koledže. Ir dar tokiame gerame. Noriu, kad...

— Ir taip patirsiu... be to, nereikės stumdytis su jokiais nepažįstamais studentais. Kai visur apsižiūrėsiu, su kuo nors susidraugausiu, kitais metais galėsiu pamąstyti ir apie gyvenimą studentų miestelyje.

— Bet negalėsi dalyvauti vakarėliuose, niekur nenuėisi po paskaitų...

— Vadinasi, dabar jau nori, kad siausčiau koledžo išgertuvėse? Ji nusišypsojo.

— Tarsi ir norėčiau. Noriu, kad pagyventum.

— Aš ir gyvenu.

— Tik per daug gyvenimo skiri man. Suprantu, gyventi studentų miestelyje kainuoja daugiau, stipendija visko nepadengs, bet galime paimti studijų paskolą.

— Kitais metais.

Mama atsilošė.

— Svarsčiau, ar nevertėtų dar kartą įkeisti namelio.

— Nevertėtų.

Dabar ji susinėrė rankas ant plokščios krūtinės.

— Harisonai Silai Butai, kas čia už viską atsakingas?

— Žinai, Dana Li But, sakei, nori, kad pagyvenčiau, vadinasi, pats ir turėčiau priiminti sprendimus. Mano sprendimas — pirmus metus gyventi namuose.

— Pirmą semestrą. Pirmą semestrą, Hari, tebūnie kompromisas. Tada jau būsi apsipratęs, susiradęs draugų.

— Matau, nekantrauji paleisti mane nuo grandinės.

Ištiesusi ranką ji suėmė sūnaus delną.

— Noriu, kad mano paukštukas apsiplunksnuotų. Noriu pamatyti, kaip skrendi, Hari. Pirmą semestrą ieškok savo kelio, o pas-kui susidėliosime visa kita.

— Gerai, pirmą semestrą, bet tu pamiršti antrą paskolą.

— Sutinku. Pasidomėsime paskolomis studentams. Galėtum susirasti darbą studentų miestelyje. Tas miestelis toks gražus...

Jis leido mamai svajoti, nes svajodama ji buvo laiminga.

Tačiau jis jau turėjo darbą; kai tik mama susiruošdavo miegoti, Haris išeidavo dirbti.

Jauna sportininkų profesionalų pora, kuri nuo vasario šalčių gelbėjosi savo vasarnamyje Aruboje, turėjo labai šaunią abiem priklausančią dizainerių kurtų laikrodžių kolekciją.

„Bvlgari“, „Rolex“, „Chopin“, „Baume & Mercier“, „TAG Heuer“. Pagal jo turimą informaciją, dar ir pora „Graf“ laikrodukų.

Jis nemanė, kad jie viską pasiėmė su savimi.

Kita vertus, jeigu jis ir apsiriks, žmonės, kolekcionuojantys penkiaženklus sumas kainuojančius laikrodžius, tikriausiai turi ir kitokių gėrybių, iš kurių būtų galima ką nors išsirinkti.

Haris vylėsi rasti laikrodžių — kiekvienos firmos po vieną; jis juk ne koks monstras. Jeigu pasitaikytų „Graf“, už viską būtų galima padengti kelių mėnesių gydymo, pragyvenimo ir koledžo išlaidas.

Tame name jis buvo praėjusį pavasarį, kai namo šeimnininkai kreipėsi į „Seseris Sparkle“ norėdami, kad namas būtų tinkamai išvalytas, bet taip jų ir nepasamdė; taigi namo išdėstymas jam buvo žinomas. Haris žinojo, kur įrengta apsaugos sistema, ir mokėjo ją atjungti.

Ir dar žinojo, kad Dženkinsonai turi du seifus — vieną darbo kambaryje, kitą didžiajame miegamajame, drabužinėje.

Tame seife ir turėtų būti laikrodžiai.

Jis investavo ir nusipirko tokį patį seifą, išsinuomojo nedidelę patalpėlę — ten ketino laikyti daiktus, kuriuos vėliau parduos. Iš-tisas savaites treniravosi, bandydamas įvaldyti seifų plėšimo meną.

Seifai nebuvo patys geriausi — gal jam tai ir naudą, — bet, Ha-rio manymu, plėšimo menui jis gabus. Įgijus naujų įgūdžių, jeigu nusišypsos sėkmė (šešių aštuonių colių sniego sluoksnį Haris su-prato kaip gerą ženklą), rudenį studijas koledže bus galima pradėti be skolų. Arba beveik be skolų.

Jis nerimavo, kad reikės palikti mamą, nesvarbu, kad tik dviem — daugiausia trims — valandoms, tiek, kiek prireiks darbui nudirbti. Kas bus, jei dėl pūgos dings elektra? Kas, jeigu jai pasida-rys bloga, ir mama jo šauksis?

Kas, jeigu, kas, jeigu?..

Bet jeigu šitas darbas pavyktų — po velnių, tikrai pavyks, — jis galėtų po truputį leisti už grobį gautus pinigus, apmokėti sąskai-tas ir pasakyti mamai gavęs daugiau pamokų.

Vis tiek ką nors sugalvotų.

Taigi jis, eilinis paauglys, apsimituriavęs iki ausų kaip ir visi kiti Čikagoje ši vėjuotą, sniegingą vakarą, sėdo į traukinį.

Išlipo viena stotele anksčiau nei reikėjo, į vieną iš vidinių ki-šenių įsikišo akinius plačiais rėmeliais, kuriuos buvo užsidėjęs va-žiuodamas, kepuraitę su bumbulu pakeitė į paprastą megztą kepu-rę ir šlupsėjo pusę mylios per žvarbą.

Visi, turintys sveiko proto ir neketinantys vogti, pirmą valan-dą nakties tūno šilumoje. Per šią pusės mylios kelionę jis nerimavo

tik dėl patruliuojančio automobilio, bet kada galinčio sustoti ir pasidomėti, kokį velnią tokiu metu vaikus veikia lauke.

Na, suprantate, buvau pas savo merginą. Dabar einu į traukinį. Viskas gerai, pareigūne.

Bet jis nesutiko jokių patrulių, o pasiekęs tikslą veikė dar ryžtingiau.

Jau žinojo, kad slapukaudamas patrauki žmonių dėmesį.

Jis nedvejojo, nužingsniavo tiesiai prie lauko durų.

Užraktai buvo menkas iššūkis, labiau dėl grožio nei dėl saugumo — vienas cilindras ir bronzinis venecijietiškas fiksavimo mechanizmas.

Spynos jam pasidavė per minutę.

Haris nusiavė aulinukus, įėjo vienomis storomis kojinėmis, batus įsidėjo į plastikinį maišelį, mintyse skaičiavo sekundes.

Uždaryk duris, užrakink ir keliauk tiesiai prie signalizacijos dėžutės.

Signalizacija irgi paprasta. Jis atidarė dėžutę, atjungė įrenginį, stovėjo ir laukė, kol apgaubs tylą.

Reikėjo sutikti — tai jo mėgstamiausia darbo dalis. Po pasirėngimo, praktikos, tyrinėjimo ateina akimirka, kai gali štai taip stovėti tyloje, iš jaudulio kalant pulsui.

Vagystė, atpildas?.. Paprastas darbas.

Tačiau ši akimirka, ši tylą yra jo.

Taigi jis mėgavosi, o paskui ėmėsi darbo.

Laiptais į viršų, pro dvivėres duris kairėje ir iki spintelės ant dešinės sienos.

Daug drabužių, velniškai daug batų. Šiedu tikrai kažkokie drabužių maniakai. Vis dėlto jį sužavėjo vyriškio kostiumai — plonutė minkšta vilnelė — ir marškiniai su monograma ant rankogalių. Ir dar minkšutė dizainerio kurtų batų oda.

Haris grožėjosi ir moteriškų megztukų kolekcija — kašmyras, merinosų vilna... Jį apniko pagunda, norėjosi paimti vieną — tik vieną — megztuką mamai. Jis toks šiltas ir švelnus.

Bet mamai kils klausimų, o jam nesinorėjo meluoti įteikiant dovaną.

Jis nukreipė prožektorių į seifą ir nusišypsojo.

— Sveikutis. Kurį laiką darbavausi su tavo broliu. Susipažinkime.

Išsiėmęs stetoskopą papurtė galvą.

— Spyna su elementariomis kombinacijomis. Jiems vertėjo labiau pasistengti.

Pirmas žingsnis — nustatyti skaičių kombinacijos ilgį. Norėdamas įsitikinti, kad visi ratukai laisvai sukasi, Haris tris kartus pasuko diskelius pagal laikrodžio rodyklę.

Pridėjęs stetoskopo galvutę prie diskelio, ėmė sukti šį prieš laikrodžio rodyklę. Išgirdęs pirmus du trakstelėjimus, liovėsi sukęs, įsidėmėjo skaičiuoką ant diskelio.

Atsukęs diską į pradinę padėtį, vėl viską pakartojo du kartus — kad įsitikintų.

— Gera pradžia.

Sukdamas prieš laikrodžio rodyklę, sustojo ties skaičiumi priešais pirmąjį skaičiuoką. Paskui iš lėto, atsargiai ėmė sukti priešinga kryptimi, klausydamasis trakstelėjimų ir įsimindamas skaičius; suko tol, kol trakstelėjimų nebesigirdėjo.

Keturių skaičių kombinacija, pamanė.

Dabar atėjo metas panaudoti matematikos žinias; kas sakė, kad tikrame gyvenime algebros niekada neprireiks?

Jis nubrėžė dvi ašis ir pažymėjo jas raidėmis. X ašis — pradžios taškas, y ašis — ratukų sukibimo taškas.

Vėl pasuko užrakto diskelį, nustatė ties nuliu.

Haris darbavosi apgaubtas tylos; girdėjosi tik trakstelėjimai; plušo kantriai, žymėdamas visus sukibimus, visus taškus — x reikšmė, y reikšmė...

Kad sužinotų keturis skaičius, uoliai darbuodamasis, atidžiai klausydamasis ir atlikdamas matematinius veiksmus jis užtruko trisdešimt tris minutes.

89142.

Dabar reikėjo nustatyti seką. Jis pamėgino surinkti skaičius tokia seka, kokia jie buvo užrašyti, bet paskui persigalvojo.

— Čia data. Jėzau, juk Valentino diena. Gal pirmas jų pasimatymas, ar šiaip kas. 1998-aisiais. Nejau taip paprasta?

Keturių skaičių kombinacija galėtų reikšti maždaug du tūkstančius kintamųjų. Niekaip negali būti, kad tikų pirmas variantas.

Bet jis pabandė. 21498.

Ir kai patraukė svirtelę, durelės prasivėrė sklandžiai ir švelniai it šilkas.

— O tu šūde! Taip paprastai...

Harį apėmė malonus virpulis, kone prilįgstantis tam pirmam keistam nežmoniškam dvylikamečio orgazmui.

Jis išsiėmė laikmatį, nuspaudė mygtuką.

— Trisdešimt penkios minutės ir dvylika sekundžių. Neblogai, bet galiu ir geriau.

Jis ištraukė dėklą stikliniu viršumi (be jokios spynelės), kuriam turėjo būti tuzinas moteriškų laikrodžių. Dėkle jų buvo septyni. Vienas laikrodukas „Graff“ meistrų.

Išėmė laikroduką, pasišvietė kišeniniu žibintuvėliu.

Jis dar niekada nelaikė rankose tokio brangaus daikto. O šis daiktas dar ir gražus, aiškiai matėsi. Tviskėjo žibintuvėlio apšviesti deimantai, žėrėjo prie jų priderinti safyrai.

Haris pasižadėjo labiau pasidomėti brangakmeniais. Jie tokie... na, tarsi gyvi. Smagesni nei pašto ženklai ar senos monetos.

Jis įdėjo laikroduką į atsineštą maišelį, dėklą įkišo atgal į seifą, tada išėmė kitą dėklą ir apžiūrėjo vyriškų laikrodžių kolekciją. Išsirinko „Rolex“, klasiką, ir vėl grąžino dėklą į vietą.

Paskui ištraukė kitus dėklus; juose — sąsagos, auskarai, apyrankės, pakabučiai. Jo vertinimu, nedidelės kolekcijos, bet įspūdingos.

Ir viliojančios.

Jis priminė sau, kad metas namo, juk dar reikės užsukti į savo saugyklą ir padėti grobį.

Bet galiausiai pirštai patys suėmė kvadratinis deimantinius auskarus. Mažučiai, bet prabangūs, tokių nebūtų paprasta atsekti.

Jis uždarė seifą, pasuko diskelį. Apsižiūrėjo įsitikindamas, kad nieko nepalieka.

Grįžo tuo pačiu keliu, žingsniavo gausiai sningant, nepraėjus nė valandai nuo akimirkos, kai įžengė į tą namą.

Ir, jo vertinimu, su maždaug dviem šimtais tūkstančių kuprinėje.

Jis reikalaus dvidešimties procentų. Imtų ir dešimt, bet paspaus. Gal tada gaus penkiolika.

Su trisdešimčia tūkstančių atsikratytų sušiktų sąskaitų už gydymą.

Pavasariį jie galėtų mėgautis grynu oru, nebeliktų sąskaitų už šildymą. Gal — bet tik gal — jis įkalbėtų mamą vasarą paatostogauti. Jie jau kadaise pardavė seną savo automobilį, bet galėtų išsinuomoti. Jis turi laikiną vairuotojo pažymėjimą. Mokykloje lankė pamokas, Vilio tėtis jį vežiojo savo automobiliu, taigi praktikos jau šiek tiek turi. Galėtų gauti ir vairuotojo pažymėjimą, jie išsinuomotų automobilį ir nukeliautų prie jūros.

Mama jam yra sakiusi, kaip labai norėtų pamatyti jūrą. Be to, juk jūros oras gydo, stiprina ir taip toliau.

Jie galėtų kelioms dienoms išsinuomoti motelį šalia paplūdimio. Kelionė pirmyn ir atgal irgi būtų kaip atostogos. Jie neatostogavo nuo...

Nuo tada, kai mama susirgo vėžiu, pagalvojo Haris, o paskui nuginė mintį šalin.

Naktis buvo šauni, nėra prasmės visko gadinti. Metas žvelgti į priekį, laukti pavasario, vasaros, rudenį — koledžo.

Bet žiema nesitraukė, kovas atkeliavo ir iškeliavo lydimas tokių pat žvarbos.

Balandžio vidury Haris nusprendė, kad Čikaga pavirto į Hotą, ledinę planetą.

Tada pavasaris ėmė iš lėto laisvinti ledinius žiemos gniaužtus.

Jie atlapojo langus, įleido oro. Suprantama, vakarais juos tek-

davo uždaryti, nes kitaip mirtinai sušaltum, bet vis tiek jau šiočia tokia pradžia.

Haris juto, kad viltis sužydėjo kaip tie krokai, kurių mama pasodino, kai jis buvo dar visai mažas berniukas.

Jis netgi susitikinėjo su nauja mergina. Elison. Mokslo žiurkytė, bet nepaprastai patraukli. Nieko rimta; jis nenorėjo draugauti rimtai, kol nepradėjo studijų koledže. Bet šokių vakarėlyje jiedu buvo kartu, ir tai svarbiausia.

Namo Haris grįžo beveik šiltu oru, mintyse dėliodamasis varkarinius darbus.

Namų darbai — jam reikėjo stengtis, kad nesuprastėtų pažymiai, — dar šiek tiek informacijos apie brangakmenius, pietūs (gal pavyktų įkalbėti mamą užsakyti picą).

Ir dar jo laukė potencialiai pelningas taikinys, kurį norėjosi atidžiau apžiūrėti.

Haris grįžo pakiliai nusiteikęs.

— Labas, mama! Paėmiau užkąsti. Manau, kad šiandien chemijos testą parašiau gerai. Velniskai daug namų darbų, bet susitvarkysiu.

Kai ji išėjo iš miegamojo, jis vienoje rankoje laikė tortilijų maišelį, kitoje — skardinę kokakolos.

— Po pamokų tau norėdavosi sumuštinio su riešutų sviestu ir džemu.

— Laikai keičiasi. Kad geriau sektųsi skaičiuoti ir kad parengčiau pranešimą, man reikia angliavandenių ir kofeino...

Visa gera nuotaika išgaravo, pamačius mamos žvilgsnį.

— Kas atsitiko?

— Prisėskim, Hari.

— Mam...

— Prašau. Prisėskime. Gal ir man atneštum kolos?

Jis išjungė smegenis; tik tiek tegalėjo. Kokakolos įpylė į stiklinę su ledukais, nes mama taip mėgo. Tada atsisėdo virtuvėje prie stalo, šalia mamos.

— Šiandien buvau atlikti tomografijos.

— Ką? Tu man nesakei, kad eisi. Būčiau ėjęs kartu.

— Tau pamokos. Magsė mane palydėjo. Nieko tau nesakiau, mažuti, nes gydytojas taip norėjo. Jis taip norėjo, nes... Mažuti, šįkart chemoterapija nepadėjo.

— Ne, jie juk sakė, kad padės. Juk sakė.

— Kurį laiką padėjo, praėjusį rudenį, iki žiemos, bet paskui jau nebe, Hari, ir dabar nepadeda.

Jis juk žinojo, tiesa? Širdyje žinojo. Ratilai po akimis dar ryškesni, didesni, senkančios jėgos, menkstantis kūnas...

— Jie mėgins pritaikyti kitokį gydymą.

— Hari, — mama suėmė abi jo rankas. — Jis išplito. Jie jau padarė viską, ką galėjo.

Rankos, laikančios jo delnus, buvo lyg kaulėtos plunksnos — tokios lengvos, tokios plonos ir aštrios.

— Aš tuo netikiu. Ir tu negali tikėti.

— Man reikia, kad dėl manęs būtum drąsus. Taip neteisinga. Man nereikėtų prašyti, kad būtum drąsus. Viskas neteisinga. Aš pavogiau tavo vaikystę ir negaliu to pakęsti. Negaliu pakęsti. Nesakau, kad nekovosiu, nesakau. Bet chemoterapijos nebebus.

— Mam, prašau...

— Gal ir laimėčiau porą mėnesių, bet tuos mėnesius man būtų bloga nuo procedūrų. Ir daugiau nieko. Noriu, kad visą laiką, kiek man jo liko, praleisčiau būdama tavo mama, na, tiek, kiek man seksis.

Ji stipriai suspaudė jo delnus.

— Šeši mėnesiai. Jeigu dar gydysiuosi, gal aštuoni ar devyni. Hari, šimtą kartų iškęsčiau chemoterapiją, jeigu tik galėčiau pamaityti, kaip tampi vyru, baigi koledžą, įsimyli, sukuri šeimą. Bet negaliu. Mano širdis trokšta — tu man esi viskas, — bet kūnas neleidžia.

— Anksčiau ligą įveikdavai.

— Bet ne šįkart. Padėk man gerai praleisti tuos šešis mėnesius.

— Anksčiau ligą įveikdavai, — pakartojo jis.

Kai mama jį apsikabino, Haris vėl tapo vaiku. Ir tas vaikas įsikniaubė veidu mamai į krūtinę ir pravirko.

3 SKYRIUS

Paskutinę mokslo metų dieną, Hario žodžiais tariant, atvertus paskutinį dvylikos metų gyvenimo knygos puslapį, jis išgirdo pro atdarus langus skardenantį isterišką juoką; prie namelio durų spalvotuose vazonuose žydėjo gėlės.

Dabar jo mama juokdavosi dažniau ir atrodė daug šviesesnė, laimingesnė; Haris kone įtikino save, kad galiausiai jie įveikė joje tūnantį priešą.

Ji sodino gėles. Valė namus, klausėsi muzikos, ėjo apsipirkti. Nusipirko naują suknelę, kuria ketino pasipuošti per mokyklos baigimo šventę.

Mama sakė, kad kiekviena diena — dovana, ir jis stengėsi į viską žvelgti jos akimis.

Bet kartais naktimis, tamsoje, Haris pagalvodavo, kad dienai praėjus lieka viena diena mažiau.

Šiandien jis išgirdo mamą besijuokiančią — kikenančią, tarsi ji būtų viena kuri iš jo klasės draugių.

Dabar jau buvusių klasės draugių.

Įėjęs vidun pamatė ją ir Magę, susėdusias prie stalo virtuvėje ir leipstančias iš juoko.

Magės striukų plaukų kupetaitė tvieskė safyro mėliu.

Tiesą sakant, nieko keista, bet mamos ką tik ataugę trumpi plaukučiai, nudažyti kramtomosios gumos rausvumo dažais, išvertė jį iš koto.

Jiedvi plačiai jam šypsojosi.

— Ką manai? — paklausė Dana.

— Manau... manau, kad jūs atrodote kaip vėlykiniai margučiai. Na, jeigu Marse kas nors margintų kiaušinius.

Šie jo žodžiai sukėlė dar vieną trankaus juoko pliūpsnį.

— Man dar liko abiejų spalvų, kad užtektų ir tau. Galėčiau sumaišyti abi spalvas, ir gautume gražų purpurą. Dabar tu panašus į Džordžo Klunio Cezarį, — pareiškė Magsė. — Purpuras situaciją pataisytų.

— Kategoriškai nesutinku.

Dana atsistojo ir išėmė iš šaldytuvo kokakolos, Hariui nespėjus pasiimti pačiam.

— Per atestatų įteikimo šventę plaukus prisidengsiu skarele. Nesijaudink.

Jis paėmė kokakolos skardinę ir pasilenkė pakštelėti mamai į skruostą.

— Neprisidengsi. Galiu lažintis, kad ten nebus nė vieno žmogaus, kurio mama ir teta būtų rožiniais ir mėlynais plaukais.

Ji pasilenkė norėdama jį apkabinti.

Tokia liesa, tokia liesa... Haris nuginė šias mintis ir priminė sau: ji čia, ji čia. Ji laiminga.

— Magsė mane užklupo iš pasalų, kai baigėme tvarkyti Gobių namus. Pamaniau, kas per velnias. Ir per tą jaudulį visai pamiršau! — Ji paplekšnojo jam per skruostus. — Paskutinė diena mokykloje... Mano mažulis, mano šešių pėdų ir dviejų colių mažulis paskutinį kartą išėjo į mokyklą.

— Aha, dabar man reikėtų paieškoti kokios nors sentimentalių muzikos.

— Aš jau žinau kokios, — Magsei atsakė Dana. — Ir dabar matau tave, vyruti, raudonu švarkeliu, besinešantį priešpiečių dėžutę su Skūbio Dū piešinėliu, kai pirmą kartą išsiruošėme į mokyklą. Kai nuėjome, tu tik pasakei „viso!“ ir vienas pats nukulniavai. Nieko nebijojai. Tu niekada nieko nebijojai.

Jis šitai prisiminė, nes prisimindavo viską.

— Iš mamos paveldėjau.

— Eisiu, padarysiu ko užkasti. Turbūt šįvakar kur nors švęsi. Gal eisi su Elison? Ji — miela mergaitė. Išmintinga.

— Ji miela mergaitė, išmintinga, bet šįvakar paskyriau pasimatymą kai kam kitam. Tiesą sakant, kai kam dviem.

Dana sustojo, atsigręžė.

— Juk tikrai neketini praleisti pirmo naujojo gyvenimo vakaro su manimi ir Magse.

— Manau, pats turėčiau nuspręsti, kaip noriu praleisti pirmą viso likusio gyvenimo vakarą, ir jau turiu planų.

— Kokių planų?

— Savų planų. Dar turime porą valandų, vadinasi, yra laiko užkąsti; padaryk tiek, kad užtektų visiems. Paskui nupjausiu žolę.

Atsižvelgiant į vejų plotą, darbas užtruks apie dešimt minučių.

— Ruošiu staigmeną, — tęsė jis, tikėdamasis klausimų. — Tiks drabužiai, kuriais vilkite dabar. Tik gal prireiks megztukų ar švarkelių, bet daugiau nieko.

— Paslaptis, — pratarė Magsė. — Paslaptinga staigmena. Man jau dabar patinka.

Jos nieko nenutuokė net tada, kai visi įsėdo į traukinį, o Haris nepateikė jokių užuominų. Bet jiems artėjant prie tikslo, kai į traukinį ėmė lipti vis daugiau žmonių su kepuraitėmis ir sportiniais marškinėliais, Magsė stuktėlėjo Hariui į petį.

— „Riglio“ stadionas. Vakarinis mačas prieš „Marlins“.

— Galbūt.

— Bet juk beisbolas tau nepatinka, — prabilo Dana. — Niekada nesupratau, kur padariau klaidą, bet...

— Man visai patinka. O štai mano ponios beisbolą įsimylėjusios.

— Šaunu. Nuostabu. Vaje, man reikėjo pasiimti heliotropo švytuoklę, kad pritraukčiau gerąją energiją. Ne ne, geriau juodojo onikso. — Magsė rausėsi rankinėje. — Turėčiau ką nors rasti. Laimingoji „Kubs“ kepuraitė namie, bet galėsiu ją įsivaizduoti. Kas metikas? Neprisimenu, kas metikas.

— Mitrė, — atsakė Haris.

— Gerai, oi, puiku. Labai stengsiuosi įsivaizduoti.

Hariui patiko, kaip jos šnekučiuojasi apie varžybas traukinyje, pakeliui į stadioną, po didele raudona iškaba.

Jam patiko jų jaudulys ir visa kita.

— Moku aš, — pasakė Dana. — Už paskutinę dieną mokykloje.

— Per vėlu, — Haris ištraukė iš užpakalinės kišenės bilietus. — Jau nupirkta moterims, kurios ir atvedė mane į paskutinę dieną mokykloje.

— Hari, bet čia... čia geriausios vietos. Tu negali...

— Jau padaryta. Ir dar visi gaunam po naują laimingą kepuraitę.

— Negriauk berniuko planų, — įspėdama Magsė spustelėjo seseriai ranką. — Priimk dovaną.

— Tu teisi, tu teisi. Praėjusį sezoną nematėme nė vienu rungtynių, o dabar? Geriausios vietos. Oi, Magsė, žiūrėk. Šalia pirmosios bazės, iškart už žaidėjų suolo!

Jis nupirko joms kepuraites, sau irgi.

Ir išgirdo pagarbų mamos atodūsi, įėjus į stadioną; žalia žolė, ruda kalvelė, baltos linijos užtvindė pasaulį iki pat vijokliais apaugusios sienos.

— Mes beveik aikštėje. Užuodžiu žolę! Magsė, prisimeni, kaip stebėdavome rungtynes nuo stogo?

Ji mostelėjo ranka į pastatus kitapus sienų.

— Aišku, kad prisimenu. Ten mus nusivesdavo dėdė Silas, vaišindavo dešrainiais ir gira. Esu tau pasakojusi apie dėdę Silą, tavo močiutės brolių.

— Girdėtas vardas.

— Neabejoju. Jis įsimylėjo moterį, kuri jam tuo pačiu neatsakė; Silas ilgėjosi jos iki mirties. Niekada nevedė. Kai tu buvai dar visai mažas, jį ištiko širdies smūgis.

Henris žinojo šitą istoriją. Magsės ir Danos tėvas išėjo, kai Dana dar buvo vystykluose. Jų mama dirbo brolio mėsinėje ir augino abi mergaites.

Ji žuvo nuo atsitiktinės kulkos, kažkam pradėjus šaudyti pro automobilio langą; Hario motinai tada buvo septyniolika.